

HÀM NINH CHUYỂN ĐỔI CƠ CẤU CÂY TRỒNG MANG LẠI HIỆU QUẢ KINH TẾ CAO

THÁI TOÀN

Đã hơn 10 năm qua, xã Hàm Ninh chuyển đổi nhiều diện tích trồng lúa kém hiệu quả sang trồng dưa hấu chuyên canh và cho thu nhập cao, đời sống người dân ngày càng được nâng cao, ổn định.

Hàm Ninh là xã thuần nông, phát triển kinh tế chủ yếu nhờ vào sản xuất nông nghiệp. Trước đây, do đồng ruộng bán từ địa nên hàng năm, người dân nơi đây chủ yếu sản xuất một vụ lúa, còn một vụ bỏ hoang. Năm 2005, lần đầu tiên 4 hộ nông dân thôn Trần Xá trồng thử nghiệm dưa hấu trên diện tích đất bỏ hoang 6 sào và đã cho thu nhập 15 triệu đồng. Từ đó, Hàm Ninh mở hội nghị đầu bờ, đánh giá hiệu quả kinh tế và học tập kinh nghiệm để nhân rộng. UBND xã, Hội Nông dân phối hợp Trung tâm Khuyến nông huyện mở lớp tập huấn chuyển giao kỹ thuật trồng dưa hấu, nhiều hộ nông dân đã tham gia tập huấn và trồng. Năm 2010, nước Rào Đá về, từ sản xuất một vụ lúa, có nước, người dân Hàm Ninh đã phân khởi sản xuất mỗi năm hai vụ lúa. Bên cạnh đó, hàng năm các thôn có trên dưới 100 hộ trồng dưa chuyên canh. Ông Hà Xuân Hưng - Phó Chủ tịch UBND xã Hàm Ninh cho biết “Qua mấy năm trồng dưa, UBND xã nhận thấy ở trên đồng ruộng, những nơi ruộng cao, ruộng có đất thịt nhẹ, đất cát pha năng suất lúa thấp hơn hẳn những nơi khác, đã thể lại quá bấp bênh nên xã đã tuyên truyền, vận động bà con nông dân chuyển đổi những diện tích này sang trồng dưa hấu, nhiều hộ nông dân đã thực

hiện và cuối vụ thu hoạch thấy năng suất dưa đạt cao nên những vụ sau càng có nhiều hộ chuyển đổi sang trồng dưa trên những chân ruộng đó. Hàng năm, các hộ đều trồng dưa hai vụ Xuân - Hè và Hè - Thu”. Bà con nơi đây trồng dưa hấu mỗi năm từ 30 đến 35ha, riêng năm 2010, có trên 100 hộ đã trồng với diện tích 60ha. Các giống dưa được đưa vào trồng ở đồng đất Hàm Ninh là Hắc Mỹ Nhân, An Tiêm, Hoàn Châu, Phù Đồng và Vinh Nông.

Mô hình chuyển đổi đất trồng lúa kém hiệu quả sang trồng dưa hấu chuyên canh ở xã Hàm Ninh, huyện Quảng Ninh

Ảnh: T.T

Vợ chồng chị Nguyễn Thị Mai, anh Nguyễn Văn Thông ở thôn Trường Niên chia sẻ: “Gia đình tôi cũng như các hộ trồng dưa ở Hàm Ninh đã rút ra được kinh nghiệm sau khi lên luống là phải trải bạt plastic để giữ độ ẩm cho đất, lại đỡ tốn công tưới nước và tạo nhiều ánh sáng cho cây dưa quang hợp, phát triển; đồng thời có trải bạt còn hạn chế cỏ mọc và côn trùng gây hại, cuối vụ, năng suất trồng cao

hơn so với trồng dưa không trải bạt. Tính ra, hàng năm, chỉ riêng vụ dưa Xuân Hè, gia đình có thu nhập trên 130 triệu đồng/ha. Sau khi thu vụ Xuân - Hè, gia đình tiếp tục sản xuất dưa vụ Hè - Thu”.

Đến vụ Xuân - Hè năm 2016, được sự hỗ trợ của Sở Khoa học và Công nghệ Quảng Bình, Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện Quảng Ninh, nhiều hộ trồng dưa đã thực hiện sản xuất dưa hấu theo mô hình VietGAP, dưa sạch để đảm bảo sức khỏe cho người tiêu dùng. UBND xã Hàm Ninh đã tích cực phối kết hợp kiểm tra các điều kiện để thực hiện và nhân rộng mô hình trồng dưa sạch theo các tiêu chí VietGAP; từ năm 2016 đến nay, trên địa bàn xã có thêm nhiều hộ ứng dụng công nghệ này vào sản xuất. Ông Hoàng Trọng Tiến - thôn Quyết Tiến trao đổi: “Trồng dưa theo hướng VietGAP đòi hỏi người trồng hàng ngày phải bám sát ruộng dưa để theo dõi ghi vào sổ các công đoạn, quá trình chăm sóc. Nhờ thực hiện đầy đủ các quy trình kỹ thuật nên cây dưa phát triển xanh tốt, năng suất hơn hẳn trồng dưa theo phương pháp truyền thống. Điểm khác biệt nhất của quy trình kỹ thuật trồng dưa theo hướng VietGAP so với trồng dưa theo phương pháp truyền thống là việc sử dụng thuốc bảo vệ thực vật. Nếu cần thì phun thuốc nhưng thuốc phải đúng chủng loại, phun thuốc đúng giai đoạn, đúng liều lượng, nhất thiết không được phun tùy tiện, không phun quá liều quy định. Sau khi dưa có quả, chọn quả, nếu các quả không có hiện tượng sâu bệnh thì không phun thuốc. Còn nếu các quả có hiện tượng sâu bệnh thì phun nhưng phải tuân thủ một điều là từ lần phun đó đến 15 ngày sau mới được thu hoạch dưa, không được thu hoạch sớm hơn. Có như vậy dưa mới gọi là dưa “sạch”, là an toàn cho người tiêu dùng”.

Trong quá trình trồng và chăm sóc các loại cây nói chung, dưa hấu nói riêng, ngoài việc phải cẩn trọng trong việc sử dụng thuốc bảo vệ thực vật thì con người cần có ý thức đối với

vấn đề bảo vệ môi trường; không được vứt bừa bãi vỏ chai đựng thuốc và túi ni lon sau khi đã dùng. Phải khẳng định rằng, sản xuất dưa hấu theo hướng VietGAP lợi từ hai phía, vừa an toàn cho người trồng, vừa an toàn cho sức khỏe người tiêu dùng. Bên cạnh đó, nếu người trồng ai cũng có ý thức sẽ đảm bảo vệ sinh môi trường sinh thái. Ông Nguyễn Giang Nam - Chủ tịch Hội Nông dân xã Hàm Ninh trao đổi: “Qua thu hoạch và tiêu thụ của các hộ trồng dưa theo hướng VietGAP cho thấy, trồng dưa theo tiêu chí VietGAP giảm được 30% chi phí đầu vào so với trồng theo phương pháp thông thường, ngược lại đầu ra lại bán cao hơn từ 3 đến 5 giá so với trồng theo phương pháp kia. Khi bán, quả dưa được dán tem nhãn VietGAP, người tiêu dùng đều chọn mua những quả dưa sạch VietGAP trước đã”.

Cho đến nay, năng suất trồng dưa ở Hàm Ninh bình quân đạt 20 đến 24 tấn/ha. Nếu bán với giá thông thường từ 6 đến 7.000 đồng/kg đã cho thu nhập khoảng 150 đến 170 triệu đồng/ha, cao gấp 3 đến 4 lần so với trồng lúa trên một đơn vị diện tích. Như vậy, việc chuyển đổi những diện tích trồng lúa kém hiệu quả sang trồng dưa hấu đã mang lại hiệu quả kinh tế cao và ổn định rõ rệt. Theo kế hoạch, năm 2018, xã Hàm Ninh trồng 35ha dưa, đến cuối tháng 6 bà con đã trồng được 24ha, trong đó có trên 5ha trồng theo hướng VietGAP, có những ruộng dưa trồng sớm đã cho thu hoạch, giá bình quân 7.000 đồng/kg. Xã Hàm Ninh tiếp tục vận động bà con nông dân nhân rộng mô hình VietGAP và từng bước sản xuất cây trồng theo hướng nông sản sạch.

Hiện nay, có nhiều địa phương trồng dưa hấu nhưng dưa hấu ở Hàm Ninh lại có những ưu điểm vượt trội, hầu như có quả to đồng đều, vỏ mỏng, dưa ít hạt, thịt giòn, ăn ngọt lịm và nhiều người chọn để mua. Do vậy dưa Hàm Ninh chính là sự lựa chọn đáng tin cậy cho người tiêu dùng với chất lượng và giá cả phù hợp ■